

4.1 Ziekenhuizen (ZH)

Algemene informatie

Context van de brancheverbijzondering	<p>De mbo-verpleegkundige werkt in verschillende branches van de verpleging en verzorging: het ziekenhuis, de verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorg, de gehandicaptenzorg en de geestelijke gezondheidszorg. Hieronder wordt de context van het ziekenhuis (ZH) beschreven.</p> <p>De mbo-verpleegkundige in het ZH kan werkzaam zijn op een verpleegafdeling, een gespecialiseerde afdeling, de afdeling voor dagbehandeling of de afdeling voor intensieve klinische zorg. De mbo-verpleegkundige in deze branche heeft te maken met verschillende categorieën patiënten van alle leeftijden, met een verscheidenheid aan klinische en/of psychosociale problemen die verschillende ingrepen, therapieën, behandelingen of onderzoeken ondergaan.</p>
Typerende beroepshouding	<p>De mbo-verpleegkundige in het ZH is sociaal vaardig en toont respect voor de patiënt en naasten en bewaakt dat ze zelf ook met respect wordt behandeld. De mbo-verpleegkundige in het ZH treedt zelfstandig, daadkrachtig en ondernemend op, zij toont initiatief, is flexibel, alert en integer. Ze is communicatief vaardig: ze is in staat om met de patiënt en zondig naasten die in een stressvolle of onzekere situatie verkeren, rustig en duidelijk te communiceren. Ze is stressbestendig en kan in (vaak) hectische of onverwachte situaties goed prioriteiten te stellen.</p> <p>De mbo-verpleegkundige in het ZH werkt vraaggestuurd wat zich uit in een creatieve, proactieve en meedenkende houding. Zij houdt bij haar werkzaamheden rekening met de wensen en gewoonten, normen en waarden, seksuele voorkeur, de culturele achtergrond en de levensbeschouwing van de patiënt, naasten en collega's. Zij bewaakt de privacy van de patiënt en de naasten, kan op de juiste wijze omgaan met vertrouwelijke informatie en bewaakt geheimhouding waar nodig. Haar eigen normen en waarden hanteert zij op een professionele manier en zij is zich bewust van het effect van haar eigen handelen en gedrag. Ze kan omgaan met ethische dilemma's en hanteert relevante wetgeving. Ze zet zich in om zich blijvend te ontwikkelen.</p>
Niveau van de beroepsuitoefening	Niveau 4
Rol en verantwoordelijkheden	<p>De mbo-verpleegkundige in de ZH heeft een adviserende, initiërende, coachende/begeleidende, uitvoerende, aansturende en coördinerende rol. De mbo-verpleegkundige in het ZH is verantwoordelijk voor het afnemen van de anamnese, het stellen van de verpleegkundige diagnose, het opstellen, evalueren en bijstellen van het verpleegplan in het kader van het verpleegkundig proces. Zij is verantwoordelijk voor het plannen, organiseren en uitvoeren van de gekozen en afgesproken interventies volgens het verpleegplan. De mbo-verpleegkundige in het ZH handelt bij het uitvoeren van de zorg en ondersteuning binnen de wet- en regelgeving en binnen de richtlijnen/voorschriften en protocollen van de instelling. De mbo-verpleegkundige in het ZH is verantwoordelijk en aansprakelijk voor haar handelen. Ze is zelf verantwoordelijk voor het op peil houden van haar deskundigheid, bevoegdheid en bekwaamheid.</p> <p>De mbo-verpleegkundige in de ZH reflecteert op haar eigen handelen en kan de gemaakte keuzes beargumenteren. Zij overlegt met collega's of leidinggevende wanneer er veranderingen in de zorgvraag, bijzonderheden of problemen zijn, die haar verantwoordelijkheid en/of deskundigheid te boven gaan.</p>
Complexiteit	<p>De mbo-verpleegkundige in de ZH voert haar werkzaamheden uit volgens standaardprocedures en combinaties daarvan. Ook bedenkt zij nieuwe procedures. De mbo-verpleegkundige in het ZH werkt in gemiddeld- tot hoogcomplexiteit situaties. Zij kan te maken krijgen met situaties waarbij de (psychische) gezondheidstoestand van de patiënt snel verandert; situaties waarbij intensieve behandeling, therapie of medicatie wordt toegepast; meerdere ziekten en beperkingen elkaar (sterk) beïnvloeden; situaties waarbij meerdere disciplines betrokken zijn; situaties die afhankelijk zijn van beperking en draagkracht van de patiënt en andere betrokkenen.</p>

	De mbo-verpleegkundige in het ZH beschikt vooral over beroepsspecifieke kennis en vaardigheden, daarnaast over beroepsonafhankelijke kennis en vaardigheden.
Wettelijke beroepsvereisten	Ja, VWS (Bron: Wet BIG (Staatsblad, november 1993) en OCW, Richtlijn/36/EG, d.d. 30-9-2005).
Branche vereisten	Nee
Nederlands en (moderne) vreemde talen, rekenen en wiskunde	<p>In overeenstemming met de wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen zijn de voor het mbo vastgestelde referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van toepassing. Voor deze kwalificatie zijn het referentieniveau Nederlands en het referentieniveau rekenen vastgesteld op 3F. De beroepseisen ten aanzien van Nederlands en rekenen zijn beschreven in deel C van dit dossier.</p> <p>Voor deze kwalificatie zijn de volgende eisen voor beheersing van het Engels van toepassing:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het ERK-niveau B1 is van toepassing voor de vaardigheden lezen en luisteren. • het ERK-niveau A2 is van toepassing voor de vaardigheden gesprekken voeren, spreken en schrijven.

2.1 Ziekenhuizen (ZH)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces

Proces-competentie-matrix Ziekenhuizen (ZH)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
1.1	Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op	x			x				x		x	x		x													
1.2	Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden					x	x				x	x							x								x
1.3	Voert verpleegtechnische handelingen uit											x	x								x						
1.4	Begeleidt een zorgvrager			x	x																						
1.5	Begeleidt een groep zorgvragers																										
1.6	Geeft voorlichting, advies en instructie								x				x														

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces	Competenties																								
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
	Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "Klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen
Werkprocessen																									
1.7	Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties				X															X		X			
1.8	Coördineert de zorgverlening		X		X												X								
1.9	Evalueert de zorgverlening				X					X			X												

Betekenis van de kerntaak voor deze brancheverbijzondering

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze brancheverbijzondering. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Ziekenhuizen (ZH)

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces			
1.1 werkproces: Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op			
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH verzamelt gegevens over dreigende of bestaande gezondheidsproblemen om de klinische zorgbehoeften en ondersteuning van de patiënt, eventueel met informatie van naasten in kaart te brengen. Zij voert het anamnesegegesprek met de patiënt, eventueel gesteund door naasten. De mbo-verpleegkundige in het ZH analyseert de verzamelde gegevens en stelt een verpleegkundige diagnose, <i>maakt daarbij gebruik van haar kennis over ziektebeelden, stoornissen, beperkingen en functioneringsproblemen van zorgcategorieën in het ZH en houdt rekening met een verscheidenheid aan lichamelijke en/of psychosociale problemen, ingrepen, therapieën, behandelingen of onderzoeken die de patiënt kan ondergaan.</i> De mbo-verpleegkundige in het ZH formuleert verpleegdoelen, kiest activiteiten en interventies. <i>Daarbij legt zij het accent op het acute karakter en de kortdurende zorgrelatie in vaak hectisch situaties, dit in verband met een chirurgische ingreep, bevalling, onderzoek of behandeling.</i> Ze stelt een verpleegplan op en bespreekt dit met de patiënt en betrokkenen en vraagt om instemming.		
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in het ZH heeft op basis van anamnesegegevens en verpleegkundige diagnose het verpleegplan opgesteld en dit besproken met de patiënt en betrokkenen en instemming gekregen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Beslissen en activiteiten initiëren	<ul style="list-style-type: none"> Beslissingen nemen Afgewogen risico's nemen Verantwoordelijkheid nemen voor eigen beslissingen en activiteiten 	De mbo-verpleegkundige in het ZH neemt zelfstandig, maar zonodig in overleg met de behandelaar, op tijd de nodige beslissingen zorgsituaties (bijvoorbeeld bij (acute) verandering van de gezondheidstoestand); zij maakt daarbij zelfstandig een afweging van de risico's, zodat de juiste verpleegkundige interventies kunnen worden ingezet.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van anatomie, fysiologie en pathologie Kennis van multipathologie Kennis van de zorgcategorieën Elektronisch patiëntendossier (EPD) Gespreksvaardigheden ICT vaardigheden: zorginformatiesystemen Kennis van verpleegkunde Kennis van diagnostisch redeneren Kennis van het ICF-model Kennis van gesprekstechnieken Kennis van methoden van gegevensverzameling
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> Luisteren Inleven in andermans gevoelens 	De mbo-verpleegkundige in het ZH luistert en kijkt aandachtig naar de gezondheidsproblemen, de zorgbehoeften en de leefomstandigheden van de patiënt en naasten, leeft zich in in de gevoelens van de patiënt en naasten, zodat de patiënt en naasten op gepaste wijze worden betrokken bij het opstellen van het verpleegplan.	
Overtuigen en beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> Overeenstemming nastreven Gesprekken richting geven Onderhandelen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH leidt het anamnesegegesprek in duidelijke banen, kijkt naar de verschillende belangen en mogelijkheden m.b.t. de verpleegkundige zorg, probeert er uit te halen wat realistisch gezien mogelijk is en streeft daarbij overeenstemming na en creëert draagvlak, zodat alle betrokkenen met het verpleegplan kunnen instemmen.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Correct formuleren 	De mbo-verpleegkundige in het ZH verwerkt verkregen anamnesegegevens correct en accuraat, zij formuleert	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces			
1.1 werkproces: Stelt verpleegkundige diagnose en stelt het verpleegplan op			
	<ul style="list-style-type: none"> Nauwkeurig en volledig rapporteren 	verpleegdoelen, activiteiten en interventies, zodanig dat het verpleegplan voor alle betrokkenen inzichtelijk en begrijpelijk is.	<ul style="list-style-type: none"> Kennis van technologische toepassingen Nederlands - schrijfvaardigheid - Branchespecifiek: Diagnose behandelcombinaties (DBC) Kennis van de zorgcategorieën van het ZH Kennis van ziektebeelden in het ZH gericht op acute en kortdurende zorg: chirurgische ingreep, onderzoek, behandeling, somatische aandoeningen, bevallingen, ongevallen en trauma
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Expertise delen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH maakt gebruik van haar kennis over stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden van alle zorgcategorieën, weet vragen te beantwoorden, zodat ze een verantwoorde verpleegkundige diagnose kan stellen.	
Analyseren	<ul style="list-style-type: none"> Informatie genereren uit gegevens Conclusies trekken Verbanden leggen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH analyseert de verzamelde gegevens, legt de juiste verbanden en trekt logische conclusies zodat de verpleegkundige diagnose en het verpleegplan op adequate wijze en verantwoord worden opgesteld.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces			
1.2 werkproces: Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden			
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH verleent de patiënt persoonlijke verzorging door ondersteuning te bieden bijvoorbeeld bij eten en drinken, uitscheiding, mobiliteit, waak- en slaapritme en het bewaken van vitale functies. Ze observeert, signaleert en monitort voortdurend veranderingen in de gezondheidstoestand en het welbevinden (cyclisch proces). Ze past continu risicosignalering toe om zorg te dragen voor patiëntveiligheid. Ze interpreteert de verkregen gegevens, raadpleegt zonedeskundigen, maakt afspraken over het te volgen beleid en voert dit uit of zet het in gang. Ze rapporteert de verkregen gegevens en bevindingen en stelt zonedeskundig het verpleegplan bij. Zij schat in voorkomende gevallen in wanneer zij (<i>tijdelijk</i>) taken over moet nemen. Zij biedt in voorkomende gevallen palliatieve en terminale zorg en ondersteuning en voorkomt daarbij zoveel mogelijk (bed)complicaties en ongemakken. De mbo-verpleegkundige in het ZH schakelt deskundigen in als een patiënt is overleden. Zij zorgt voor een gepaste <i>eerste</i> opvang van familie c.q. naasten om afscheid van de overledene te kunnen nemen of begeleidt hen zelf.		
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in het ZH heeft monitoring, ondersteuning bij de persoonlijke verzorging en zonedeskundig terminale zorg op een professionele wijze uitgevoerd. Ze heeft daarbij rekening gehouden met de omstandigheden van de patiënt en betrokkenen.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Afstemmen Proactief informeren 	De mbo-verpleegkundige in het ZH consulteert en schakelt zonedeskundig andere zorgverleners in; zij overlegt tijdig met hen, informeert alle betrokkenen volledig en meldt tijdig belangrijke zaken, zodat er een professionele samenwerking bestaat rondom de persoonlijke verzorging en monitoring.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Beroepsethiek Kennis van verpleegkundige- en medische onderzoeken Kennis van bacteriologie, virologie en paracitologie, biofysica, biochemie en radiologie Kennis van verpleegkunde Kennis van ergonomie: tiltechnieken Kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden mbt de zorgcategorieën Kennis van methodisch verplegen/ handelen Kennis van persoonlijke verzorging Kennis van normen en waarden organisatie/ instelling
Ethisch en integer handelen	<ul style="list-style-type: none"> Integer handelen Verschillen tussen mensen respecteren 	De mbo-verpleegkundige in het ZH handelt volgens ethische maatstaven van de beroepsgroep (beroepscode) en de organisatie, toont zich eerlijk, betrouwbaar en respecteert vertrouwelijkheid, accepteert en respecteert verschillen tussen patiënten, zij communiceert duidelijk verbaal en non-verbaal, zodat de patiënt respectvol wordt behandeld bij de persoonlijke verzorging en in voorkomende gevallen bij terminale zorg.	
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> Vlot en bondig formuleren Structuur aanbrengen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH formuleert op basis van haar klinisch inzicht scherp en kernachtig, op een logische gestructureerde wijze, zodat betrokkenen beschikken over een volledige en actuele rapportage over de gezondheidstoestand van de patiënt.	
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden 	De mbo-verpleegkundige in het ZH neemt tijdens observaties snel en veel relevante informatie in zich op, zodat de monitoring op een professionele wijze wordt uitgevoerd.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces

1.2 werkproces: Biedt persoonlijke verzorging, observeert en monitort gezondheid en welbevinden

Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none">• Aansluiten bij behoeften en verwachtingen• "Klant"-tevredenheid in de gaten houden	De mbo-verpleegkundige in het ZH geeft een op de patiënt gerichte ondersteuning bij de persoonlijke verzorging, ze richt zich zo veel mogelijk op de behoeften en verwachtingen van de patiënt, ze houdt zich aan de gemaakte afspraken en checkt regelmatig of de patiënt nog tevreden is om er zodoende voor te zorgen dat de ondersteuning goed blijft aansluiten bij de afspraken en verwachtingen.	<ul style="list-style-type: none">• Kennis van observatiemethodieken• Kennis van palliatieve en terminale zorg• Kennis van technologische toepassingen• Kennis van verlies- en rouwverwerking• Kennis van voedings- en dieetleer• Sociale vaardigheden• Vaardigheden m.b.t. risicosignalering• -• Branchespecifiek: Diagnose behandelcombinaties (DBC)• Kennis van observatievaardigheden van zorgcategorieën in het ZH
Met druk en tegenslag omgaan	<ul style="list-style-type: none">• Gevoelens onder controle houden• Grenzen stellen	De mbo-verpleegkundige in het ZH kan haar eigen gevoelens goed hanteren en haar eigen grenzen stellen, zodat zij de zorgverlening, ook in acute of onder emotionele omstandigheden, professioneel kan blijven uitvoeren.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces			
1.3 werkproces: Voert verpleegtechnische handelingen uit			
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH voert in het kader van de individuele gezondheidszorg verpleegtechnische handelingen - waaronder voorbehouden en risicovolle handelingen - uit in opdracht van een arts <i>of een verloskundige, rekening houdend met de specifieke kenmerken van de patiënt in de specifieke context van het ziekenhuis</i> . De mbo-verpleegkundige in het ZH voert de verpleegtechnische handelingen uit zoals beschreven in de matrix bij de toelichting op werkproces 1.3 en houdt rekening met kenmerken van de patiënt in de specifieke context van het <i>ziekenhuis</i> .		
Gewenst resultaat	De verpleegtechnische handelingen zijn op een bekwame en professionele manier uitgevoerd volgens de geldende protocollen, wet- en regelgeving en richtlijnen van de organisatie.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Vakspecifieke mentale vermogens aanwenden Vakspecifieke manuele vaardigheden aanwenden 	De mbo-verpleegkundige in het ZH is in staat vlot en accuraat te rekenen, ze werkt precies en bekwaam (met de handen), zodat de verpleegtechnische handelingen op een verantwoorde en juiste wijze worden uitgevoerd.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van de kwaliteitswet Zorginstellingen Kennis van farmacologie en multifarmacologie Kennis van methodisch handelen Kennis van protocollen mbt hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken Kennis van relevante materialen en middelen Kennis van wet- en regelgeving Rekenvaardigheden – getallen Rekenvaardigheden – verhoudingen
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Materialen en middelen doelmatig gebruiken Materialen en middelen doeltreffend gebruiken 	De mbo-verpleegkundige in het ZH gebruikt voor het uitvoeren van de verpleegtechnische handelingen materialen en middelen op de juiste manier, zodat deze efficiënt en effectief worden ingezet bij de uitvoering.	
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures Werken conform veiligheidsvoorschriften Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH houdt zich bij het uitvoeren van verpleegtechnische handelingen aan voorgeschreven protocollen, (werk)procedures, volgt veiligheidsregels en voorschriften op, werkt volgens de bekwaamheidseisen (Wet BIG) en wettelijke richtlijnen, zodat de verpleegtechnische handelingen op de juiste wijze worden uitgevoerd en risico's worden vermeden c.q. worden geminimaliseerd.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces			
1.4 werkproces: Begeleidt een zorgvrager			
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH bewaakt, begeleidt en stimuleert de patiënt bij het handhaven van de zelfredzaamheid op psychosociaal en maatschappelijk gebied. Zij motiveert de patiënt zoveel mogelijk de regie over zijn eigen leven te voeren en de eigen identiteit en levensinvulling te behouden. Ook begeleidt ze bij de verwerking en hantering van de gevolgen van ziekte, <i>ingreep</i> , beperking, therapie of behandeling. Ze richt zich hierbij op het zo optimaal mogelijk functioneren van de patiënt <i>tijdens de opname en de periode daarna en bereidt hem voor op ontslag. Zo begeleidt ze de patiënt bij angst en verwardheid ten gevolge van narcose en ingreep of behandeling en bij gevoelens van algehele malaise.</i> Ze begeleidt bij het psychosociaal en maatschappelijk functioneren, bij het behouden van het sociale netwerk en het aangaan en onderhouden van contacten. Zij schenkt waar nodig ook aandacht aan existentiële zaken. Zonodig ondersteunt zij de naasten <i>bij angst, onzekerheid, slecht nieuws</i> en let daarbij op signalen van overbelasting. Zij checkt of de betrokkenen tevreden zijn over de begeleiding.		
Gewenst resultaat	De zelfredzaamheid van de patiënt is waar mogelijk gestimuleerd, waarmee hij een zo optimaal mogelijke mate van functionele autonomie heeft. De mbo-verpleegkundige in het ZH heeft op passende wijze de patiënt en naasten begeleid.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseren • Motiveren 	De mbo-verpleegkundige in het ZH biedt een sturende motiverende of activerende begeleiding en stimuleert de patiënt om handelingen en activiteiten zoveel mogelijk zelf uit te voeren, zodat hij een positieve instelling en vertrouwen in zijn eigen kunnen opbouwt en hij zo veel mogelijk zelfstandig gaat en blijft functioneren. Daarnaast adviseert de mbo-verpleegkundige in de ZH de naasten rekening te houden met hun draagkracht en geeft ze gerichte adviezen hoe ze deze kunnen versterken, zodat ze niet overbelast raken.	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Gespreksvaardigheden • Kennis van algemene begrippen van gedragswetenschappen, psychologie en sociologie • Kennis van begeleidingsmethodieken mbt de zorgcategorieën • Kennis van de sociale kaart • Kennis van het ICF-model • Kennis van stoornissen, beperkingen, functioneringsproblemen en ziektebeelden mbt de zorgcategorieën • Kennis van het werkveld • Kennis van normen en waarden organisatie/instelling • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Sociale vaardigheden • -
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Interesse tonen • Verdraagzaamheid en welwillendheid tonen • Bezorgdheid tonen voor anderen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH toont betrokkenheid bij het fysieke en mentale welzijn van de patiënt, behandelt de patiënt met respect en geduld, zodat er een goede onderlinge relatie bestaat als basis voor de begeleiding bij de zelfredzaamheid.	
Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	<ul style="list-style-type: none"> • "Klant"-tevredenheid in de gaten houden 	De mbo-verpleegkundige in het ZH controleert of er aan de verwachtingen en wensen van de patiënt en naasten wordt voldaan, stelt de tevredenheid zo objectief mogelijk vast, zodat de patiënt en naasten tevreden zijn en blijven over de begeleiding bij de zelfredzaamheid.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces**1.4 werkproces: Begeleidt een zorgvrager**

			<ul style="list-style-type: none">• Branchespecifiek:• Kennis van begeleidingsmethodieken mbt zorgcategorieën in het ZH• Kennis van het werkveld ZH
--	--	--	---

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces			
1.6 werkproces: Geeft voorlichting, advies en instructie			
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH geeft voorlichting en advies ten behoeve van het behouden of vergroten van de zelfstandigheid van de patiënt(en) en gericht op de mogelijkheden om met ziekte of beperkingen om te gaan. Zij geeft o.a. (aanvullende) voorlichting over ziekten, onderzoeken, behandelmethoden <i>of ingreep die de patiënt(en) moet(en) ondergaan</i> , therapieën, gezonde levensstijl, handicaps, hulpmiddelen en financieringsvraagstukken. De mbo-verpleegkundige geeft ook voorlichting aan groepen. Ze instrueert zonodig de zorgvrager(s) en eventueel de naasten een handeling uit te voeren of een hulpmiddel te gebruiken. Zij checkt of de informatie en/of instructie begrepen is.		
Gewenst resultaat	De patiënt of doelgroep heeft duidelijke en begrijpelijke voorlichting, advies en instructie ontvangen, afgestemd op de patiënt of doelgroep.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Presenteren	<ul style="list-style-type: none"> Duidelijk uitleggen en toelichten Op de toehoorder(s) / toeschouwer(s) inspelen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH legt onderwerpen duidelijk en correct uit, waarbij ze in haar stijl van communiceren rekening houdt met de doelgroep en regelmatig controleert of de informatie goed is overgekomen, zodat de patiënt of groep beschikt over relevante informatie en deskundig advies.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: <ul style="list-style-type: none"> Kennis van GVO Voorlichting-, advies- en instructievaardigheden - Branchespecifiek: <ul style="list-style-type: none"> Kennis van doelgroepen in het ZH Kennis van relevante onderwerpen voor voorlichting, advies en instructie in het ZH
Materialen en middelen inzetten	<ul style="list-style-type: none"> Geschikte materialen en middelen kiezen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH kiest en gebruikt voorlichtingsmaterialen, hulpmiddelen of instructiematerialen die aansluiten bij het onderwerp, zodat de juiste materialen en middelen kunnen worden ingezet.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces			
1.7 werkproces: Hanteert crisissituaties en onvoorziene situaties			
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH signaleert en onderneemt actie bij onvoorziene- en crisissituaties. Deze kunnen het gevolg zijn van gedragsproblemen van psychosociale of psychiatrische aard of grensoverschrijdend gedrag enerzijds dan wel van problemen van somatische aard anderzijds. De mbo-verpleegkundige in het ZH grijpt in bij calamiteiten en past in uitzonderlijke situaties middelen en maatregelen toe volgens afspraken in het verpleegplan, richtlijnen van de organisatie en wet- en regelgeving. <i>Bijvoorbeeld: fixeren of dwangbehandelingen.</i> Ze roept bij calamiteiten de hulp in van collega's of deskundigen van andere disciplines. Ze probeert zo mogelijk een crisissituatie te voorkomen.		
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in het ZH pakt een crisissituatie of een onvoorziene situatie op professionele wijze aan. Ze volgt de geldende procedures en regelgeving.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> Anderen raadplegen en betrekken 	De mbo-verpleegkundige in het ZH roept bij calamiteiten tijdig hulp in van andere deskundigen, zodat de patiënt snel en adequaat wordt behandeld en zonodig begeleid.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Conflicthantering en omgaan met agressie Kennis van EHBO of eerste hulp bij kleine ongevallen Kennis van gedragsproblemen Kennis van methoden van crisisinterventie Kennis van normen en waarden organisatie/ instelling Kennis van wet- en regelgeving Signaleren van sociale problematiek, waaronder huiselijk geweld
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH handelt volgens de voorgeschreven procedures die in de zorgverlening gelden voor onvoorziene of crisissituaties en kent de wettelijke richtlijnen die gelden voor dergelijke situaties en past deze toe, zodat de kwaliteit van de uitgevoerde interventies gewaarborgd is.	
Met druk en tegenslag omgaan	<ul style="list-style-type: none"> Effectief blijven presteren onder druk Gevoelens onder controle houden Grenzen stellen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH blijft in stressvolle situaties gericht op het werk en de zaken die gedaan moeten worden, komt bij het stellen van grenzen met mogelijke alternatieven en kan haar eigen gevoelens goed hanteren, zodat zij effectief en professioneel blijft handelen.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces			
1.8 werkproces: Coördineert de zorgverlening			
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH voert coördinerende taken uit. Ze maakt een planning en verdeling van de werkzaamheden, wijst werkzaamheden toe en geeft prioriteiten aan. De mbo-verpleegkundige stemt de zorgverlening af met collega's onderling en met deskundigen van andere disciplines, zowel binnen als buiten de organisatie. Zij consulteert zonodig <i>direct een arts of specialist of</i> andere deskundigen of verwijst naar hen. Zij creëert voorwaarden die wenselijk zijn voor de uitvoering van de zorg. Ze bespreekt de zorgverlening met de betrokkenen, ze werkt met hen samen en draagt zo nodig werkzaamheden over. Ze ziet toe op de uitvoering en continuïteit in de zorgverlening. De mbo-verpleegkundige in het ZH neemt deel aan voor de coördinatie en afstemming relevante overlegvormen (multidisciplinair) en collegiale consultatie. Ze past haar beleid of aanpak aan als blijkt dat dit nodig is.		
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in het ZH heeft de zorgverlening gecoördineerd en besproken en afgestemd met de betrokkenen, ze heeft collega's geconsulteerd en deelgenomen aan overlegsituaties, waardoor de continuïteit van de zorgverlening gewaarborgd is.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aansturen	<ul style="list-style-type: none"> • Richting geven • Instructies en aanwijzingen geven • Taken delegeren 	De mbo-verpleegkundige in het ZH zorgt ervoor dat collega's en betrokkenen weten wat de doelen en prioriteiten van de zorgverlening zijn, zorgt ervoor dat ieders rol in het team helder is, zorgt voor duidelijke en relevante informatie/ instructies voor collega's en betrokkenen, zodat zij concreet weten wat er van hen wordt verwacht.	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Kennis van de sociale kaart • Nederlands - mondelinge taalvaardigheid • Nederlands - schrijfvaardigheid • Sociale vaardigheden • Vergadervaardigheden • - • Branchespecifiek: • Kennis van taken en rollen van andere disciplines binnen de specifieke branche
Samenwerken en overleggen	<ul style="list-style-type: none"> • Anderen raadplegen en betrekken • Afstemmen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH raadpleegt in het kader van de coördinatie van de zorgverlening indien nodig andere deskundigen en overlegt tijdig en regelmatig met hen, zodat de expertise van de betrokkenen optimaal wordt afgestemd en ingezet.	
Plannen en organiseren	<ul style="list-style-type: none"> • Activiteiten plannen • Tijd indelen • Mensen en middelen organiseren 	De mbo-verpleegkundige in het ZH plant en regelt in een logische volgorde de werkzaamheden voor de zorgverlening, organiseert de benodigde capaciteit, zet materialen, middelen en zonodig apparatuur in, zodat alle benodigde werkzaamheden binnen de beschikbare tijd en mogelijkheden kunnen worden uitgevoerd.	

Kerntaak 1 Bieden van zorg en begeleiding in het verpleegkundig proces			
1.9 werkproces: Evalueert de zorgverlening			
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH evalueert de totale zorgverlening van het verpleegkundig proces. Zij evalueert periodiek en zo mogelijk aan het einde van het uitvoeringstraject de effecten van de zorgverlening op de gezondheidstoestand en het welbevinden van de patiënt. Ze verzamelt steeds relevante gegevens voor de evaluatie en bespreekt deze met de patiënt en betrokkenen, zowel binnen als buiten de organisatie. Zij voert, indien daartoe aanleiding is, in overleg veranderingen door in het verpleegplan. Zij schrijft een (eind)evaluatie ten behoeve van ontslag of overdracht naar een andere afdeling/ zorgsetting. Zij houdt het verpleegkundig dossier bij.		
Gewenst resultaat	De zorgverlening is regelmatig en zorgvuldig geëvalueerd en het verpleegplan is zonodig bijgesteld. Er is een (eind)evaluatie opgesteld van het totale verpleegkundig proces.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Aandacht en begrip tonen	<ul style="list-style-type: none"> • Luisteren • Interesse tonen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH vraagt de patiënt en andere betrokkenen naar hun ervaringen, ideeën en gevoelens over de geboden zorg en begeleiding, luistert aandachtig en vraagt zonodig door, zodat ze deze informatie kan inbrengen bij de evaluatie.	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: • Evaluatievaardigheden • Gespreksvaardigheden • Nederlands - taalverzorging en taalbeschouwing • Reflectievaardigheden
Formuleren en rapporteren	<ul style="list-style-type: none"> • Vlot en bondig formuleren 	De mbo-verpleegkundige in het ZH formuleert scherp en kernachtig en op een ongecompliceerde manier haar bevindingen, zodat de evaluatie (verslaglegging) van de zorgverlening voor alle betrokkenen inzichtelijk en begrijpelijk is.	
Analyseren	<ul style="list-style-type: none"> • Informatie uiteenrafelen • Conclusies trekken • Oplossingen voor problemen bedenken 	De mbo-verpleegkundige in het ZH kan uit de evaluatiegegevens de belangrijkste informatie halen met betrekking tot de resultaten van de zorgverlening en de behaalde verpleegdoelen, ze trekt logische conclusies en vindt manieren om eventuele problemen op te lossen, zodat ze het verpleegplan zonodig op een verantwoorde wijze kan bijstellen en de kwaliteit van de zorgverlening verbeterd wordt, c.q. de zorgverlening goed af te ronden of af te sluiten.	

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken

Proces-competentie-matrix Ziekenhuizen (ZH)

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken		Competenties																									
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	
		Beslissen en activiteiten initiëren	Aansturen	Begeleiden	Aandacht en begrip tonen	Samenwerken en overleggen	Ethisch en integer handelen	Relaties bouwen en netwerken	Overtuigen en beïnvloeden	Presenteren	Formuleren en rapporteren	Vakdeskundigheid toepassen	Materialen en middelen inzetten	Analyseren	Onderzoeken	Creëren en innoveren	Leren	Plannen en organiseren	Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten	Kwaliteit leveren	Instructies en procedures opvolgen	Omgaan met verandering en aanpassen	Met druk en tegenslag omgaan	Gedrevenheid en ambitie tonen	Ondernemend en commercieel handelen	Bedrijfsmatig handelen	
Werkprocessen																											
2.1	Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep											X															
2.2	Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg							X													X						
2.3	Geeft werkbegeleiding			X																							

Betekenis van de kerntaak voor deze brancheverbijzondering

In deze matrix is per kerntaak aangegeven welke competenties aangewend worden bij de uitvoering van de werkprocessen voor deze brancheverbijzondering. Dit is zichtbaar door middel van een kruisje in de matrix.

Detaillering proces-competentie-matrix Ziekenhuizen (ZH)

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken			
2.1 werkproces: Werkt aan deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep			
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH werkt aan haar deskundigheidsbevordering en professionalisering van het beroep. Zij leest vakliteratuur, volgt bijscholing en voert haar werkzaamheden uit volgens de daar geleerde kennis en vaardigheden. Ze vraagt feedback over haar eigen functioneren en geeft feedback aan anderen. Ze stelt samen met haar leidinggevende een persoonlijk ontwikkelplan op en voert dit uit. Ze neemt deel aan inhoudelijke discussies met collega's en anderen over het beroep en levert zo een bijdrage aan visieontwikkeling van het beroep en de beroepsuitoefening en draagt deze visie ook uit aan anderen.		
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in het ZH werkt aan het bevorderen van haar deskundigheid, geeft uitvoering aan haar persoonlijk ontwikkelplan en draagt bij aan de professionalisering van het beroep.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Vakdeskundigheid toepassen	<ul style="list-style-type: none"> Expertise delen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH houdt vakkennis en vaardigheden bij en draagt de eigen kennis en expertise op begrijpelijke wijze over aan collega's en andere deskundigen, gebruikt feedback om van te leren en neemt deel aan inhoudelijk, beroepsmatige discussies, zodat zij werkt aan haar persoonlijke ontwikkeling en een bijdrage levert aan de professionalisering van het beroep van mbo-verpleegkundige.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Feedbackvaardigheden Kennis van de sociale kaart Kennis van het werkveld Reflectievaardigheden Vergadervaardigheden

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken			
2.2 werkproces: Werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg			
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg door bijvoorbeeld te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Ze neemt deel aan onderzoeken die binnen de instelling verricht worden, gebruikt waar mogelijk informatie uit wetenschappelijk onderzoek (Evidence Based Practice) en werkt mee aan standaard- en/of protocolontwikkeling. Zij signaleert knelpunten of ontwikkelingen binnen de organisatie, onder andere door collega's te bevragen en doet voorstellen voor (beleids)wijzigingen. Ze onderzoekt/ checkt of deze voorstellen haalbaar zijn. De mbo-verpleegkundige werkt mee met kwaliteitszorgsystemen en ziet toe op naleving van protocollen en richtlijnen van de organisatie. Zij bewaakt systematisch de kwaliteit van haar werkzaamheden.		
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in het ZH werkt aan het bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg door bijvoorbeeld te participeren in ontwikkel- of intervisiegroepen en door haar kennis van het vakgebied in te zetten bij verbetertrajecten. Zij bewaakt systematisch de kwaliteit van haar werkzaamheden en signaleert tijdig knelpunten.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Overtuigen en beïnvloeden	<ul style="list-style-type: none"> Ideeën en meningen naar voren brengen en onderbouwen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH komt met ideeën, standpunten en/of voorstellen, zorgt voor onderbouwing, zodat betrokkenen op de hoogte zijn van mogelijke veranderingen in het te voeren (zorg)beleid van een werkeenheid of organisatie.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Kennis van kwaliteitszorgsystemen Kennis van protocollen mbt hygiëne, veiligheid, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch werken Kennis van wet- en regelgeving - Branchespecifiek: Kennis van branchespecifiek kwaliteitskader
Instructies en procedures opvolgen	<ul style="list-style-type: none"> Werken conform voorgeschreven procedures Werken overeenkomstig de wettelijke richtlijnen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH houdt zich aan de voorgeschreven procedures rondom kwaliteitsverbetering en aan wettelijke richtlijnen en stimuleert anderen om zich hier ook aan te houden, zodat zij een effectieve bijdrage levert aan het bevorderen en bewaken van de kwaliteitszorg.	

Kerntaak 2 Uitvoeren van organisatie- en professiegebonden taken			
2.3 werkproces: Geeft werkbegeleiding			
Omschrijving	De mbo-verpleegkundige in het ZH werkt nieuwe collega's in en begeleidt studenten en stagiaires. Ze sluit aan op de mogelijkheden en leerstijl van de student of stagiaire en stelt in overleg een geschikte wijze van begeleiden vast. Zij instrueert, geeft aanwijzingen, adviezen en coacht hen. Ze geeft gevraagd en ongevraagd feedback op hun leeractiviteiten en beroepsmatig handelen. Ze begeleidt hen bij het ontwikkelen bij een beroepshouding. Ze biedt een optimaal leer- en werkklimaat. Ze participeert in begeleidings- en beoordelingsgesprekken.		
Gewenst resultaat	De mbo-verpleegkundige in het ZH heeft nieuwe collega's, studenten en/of stagiaires passende werkbegeleiding gegeven en deelgenomen aan begeleidings- en beoordelingsgesprekken.		
Competentie	Component(en)	Prestatie-indicator	Vakkennis en vaardigheden
Begeleiden	<ul style="list-style-type: none"> Anderen ontwikkelen 	De mbo-verpleegkundige in het ZH creëert een leer- en werkomgeving die studenten en stagiaires stimuleert zich te ontwikkelen; stimuleert hen de grenzen van hun mogelijkheden te verkennen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen als een deskundig beroepsbeoefenaar.	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen: Advies - en instructievaardigheden Coachingsvaardigheden Feedbackvaardigheden Kennis van werkbegeleidingsmethodieken